

REDACȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an ... 20 cor.
Pe jumătate an ... 10 "
Pe 1 lună ... 2 "N-rii de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Fruntașii Români

din fie-care cerc electoral cu majoritate românească, fără a mai pierde o singură zi, să-și fină de datorie a se sfătuși urgent și a lua măsuri în fața alegerilor. Să se constituie în comitet electoral, și în înțelegere cu organizația centrală a comitatelor să convoace a duna re poporală pentru a proclama pe candidat. Acesta apoi, împreună cu toți cărturarii, să organizeze pe alegători în fiecare sat, să cufreere întreț cercul electoral, ținând vorbiri-program, lămurind poporul asupra celor petrecute în lunile din urmă. Să nu aștepte nimeni alte invitațiuni, căci și dacă s'ar convoca o conferință electorală mare, nici aceea n'ar putea să stabilizească altă marșrută. La lucru cu toții, fără întârziere, în bună înțelegere și solidaritate. Să cultivăm și să organizăm mai presus de toate poporul! Numai astfel se va putea purta lupta cu isbândă și demnitate.

Bine înțeles, că nimeni nu se va angaja pentru o persoană ori alta până nu se va publica rezultatul înțelegerii fruntașilor fie-cărui cerc respective comitat.

In integrum.

De Ioan Slavici.

Nu e nici în teorie, nici în practică adevărat, că sancțiunea pragmatică e, precum pretind Maghiarii și cei crescuți prin școlile lor, un *tractat bilateral*; s'a învederat însă cu prisos încă înainte de 1860, că absolutismul nu e priincios nici pentru monarhie în genere, nici pentru vreunul dintre popoarele ce trăesc într'însa, și numai poate azi nimeni să voiască, nici să dorească măcar o nouă stăpânire absolutistă în țările Coroanei ungare.

Oamenii politici ai Maghiarilor au produs însă pretutindeni convingerea, că nu sunt, lăsați de capul lor, în stare să conducă afacerile statului ungar, au făcut, abuzând mereu de putere, guvernarea constituțională peste puțință și absolutismul e o necesitate momentană.

Acesta s'a prevăzut încă la 1860.

Pentruca mie foarte simpatici amici dela Blaj, dela Cluj și dela Brașov să nu mai poată suspecta *grupul*, mă razăm de astă-dată pe constatările făcute da un susțitor al cauzei Maghiare. Prof. Louis Eisenmann, care a publicat sunt acum câte-va luni la Paris o voluminoasă lucrare, — 694 pag., — sub titlul *«Le compromis Austro-Hongrois»*.

Mărturisesc, ce-i drept, că aceasta carte mi-a dăruit-o dl Emanuil Culoglu, un dis-

tins membru al partidului național din România, deci după părerea amicilor mai sus arătați un rău voitor al Românilor din Ardeal — dovadă că-mi este și mie scump prieten.

La pag. 277 a acestei cărți suspecte ni se citează din memoriile (Emléklapok 380) lui Szögyény următoarele:

«n'ar fi peste puțință să se accepte legile dela 1848, dacă s'ar da garanții în ceea ce privește aplicarea lor. Dar *Impăratul nu are încredere în aceste garanții*».

Acesta n'o zic nici cei din Arad, nici cei dela București, nici ceice au lucrat odată la Sibiu: e spusa unuia dintre fruntașii înaltei nobilimi ungare, — nu zic maghiare, căci nobilimea ungară e numai în parte maghiară.

În acea-și carte se mai zice la pag. 271: «Dieta se va întruni, — îi spune Vay lui Lónyay la 19 Decembrie, — dar Impăratul ar vrea să vorbească mai nainte cu Deák și cu Eötvös». Sondat, Deák a primit să vie, și cei doi oameni de stat ai Ungariei au fost primiți unul după altul la 27 Dec. (1860). Aflând că ei au fost chemați, publicul credeă, că e pe cale formarea unui ministeriu independent ca la 1848. — «Ce greșală! — a zis Deák. — Impăratul e plin de intențiuni bune, dar ei nu primește toate legile dela 1848, a cărui integralitate noi o cerem. Chiar și presupuind din toate părțile cea mai viăă dorință de înțelegere, sunt patru cestiuni aproape neresolvabile: *finanțele, armata, pretenziunile naționalităților nemaghiare și arangiarea afacerilor comune*. Deák a plecat dela audiență tot atât de nedumerit ca mai nainte asupra celor ce vor urmă, *măhnit, deprimat, pesimist*».

Acesta n'o zice nici dl Culoglu, nici șeful său dl Sturdza, nici vre-un alt «trădător» dela București.

E un lucru, pe care-l știam noi băieții, care la 1871 am pus la cale sărbarea dela Putna, pe care poate să-l afle ori-și-cine și pe care trebuie să-l știe toți cei ce au pretenziunea de a se pronunța în materie de politică națională română.

Drepturile noastre în ceea ce privește libertatea de dezvoltare națională încă la 1860 au fost strâns legate de drepturile coroanei.

De aceea nu s'a făcut compromisul nici la 1860 nici la 1861, ci abia după catastrofa dela Sadova.

Nici atunci însă împăratul n'a sacrificat nici drepturile coroanei, nici pe popoarele sale, ci a luat *garanții*, că popoarele nu vor fi jignite în drepturile, de care s'au bucurat până la 1867 și după 1867 câtă vreme afacerile publice au fost conduse de oameni cu frica'n sîn, care știau, că grele au să fie consecvențele relei credințe.

S'au impus însă în urmă oameni lipsiți de cultură europeană, care nu erau în stare să-și dee samă, că nu poate azi în Europa

nimeni să calce angagiamentele luate fără ca să fie lovit în cele din urmă fără de cruțare.

Numai călcând angagiamentele luate față cu Coroana, profitând de situațiuni grele, nesocotind legi, violentând, mințind și abuzând de putere au putut guvernele ungare să-i asuprească pe Români.

De aceea noi nu am încetat nici odată a pune temeiul pe făgăduința dată la 20 Octomvrie 1860, am stăruit, ca Români să rabde și să aștepte și nu odată le-am spus Maghiarilor, că li-se va face și lor aceia ce ei ne fac nouă și că va veni timpul, când vor căuta prietenia noastră și se vor căi de a o fi făcut peste puțință.

Se vor cere *garanții* mai sigure, dacă nu azi, mâne ori poimâne, dar odată de sigur: drepturile pe care le avem, nu se pot pierde dacă noi înșine nu vom renunța mișelește la ele. — Și nu renunță Români din țările Coroanei ungare.

Abia dupăce vor fi intrat Români din țările Coroanei Ungare în toate drepturile lor își vor da și Maghiarii seamă, că numai în strânsă legătură cu neamul românesc pot să susție statul ungar, dacă nu-i vor fi făcut, cum crede dl Aurel Popovici, peste puțință existența.

Nouă puțin ne pasă, dacă da ori nu!

Mărturisire prețioasă.

În precuvântarea unei broșuri, publicată zilele acestea de contele Iuliu Andrassy, cetim următorul pasagiu, prea caracteristic pentru politica maghiară:

«Legea este obligatoare pentru ori cine, pentru guvern și pentru particular. Interpretarea corectă a legii este deci un interes național eminent. Sunt vremuri triste, în care factorii politici puternici își întocmesc acțiunile după puterea și forța lor și nu le pasă de ceea ce este permis, ci văd numai ceea ce pot dobândi prin forța lor. O astfel de epocă a dreptului pumnului dominează astăzi Ungaria. Guvernul respectează legea și o validează chiar cu puterea, dacă îi se potrivește, dar o interpretează fals și o nesocotește dacă interesul său o cere. Dela clarificarea înțelesului adevărat al legii nu se poate aștepta deci în asemeni împregiurări nici un efect direct, însă interpretarea corectă a cestiunilor de drept n'a fost nici odată o muncă zadarnică. Cei, cari prin o împregiurare oare-care sunt siliți a se conforma guvernului nelegal, vor fi deștepți, că servesc numai o putere ilegală, pe când cei ce luptă contra puterii vor prinde încredere din conștiință, că reprezintă o cauză dreaptă. Se nu uităm, că aceasta este datorința noastră legală, și să nu uităm nici că e în joc existența noastră ca stat independent, când am recunoscut legalitatea sistemului actual».

Va se zică *abia acum*, când interesele lor erau primejduite, Maghiarii își aduc aminte de principiile de drept și încep a le profesa, însă numai din colțul opozițiunii, unde ei au fost ghemuiți și nici de cum de pe fotoliurile ministeriale. Contele Iuliu Andrassy fiul, fruntaș între fruntași, propovăduiește astăzi un principiu elementar de drept, că legea este *obligatoare pentru toți*, pentru

guvern și pentru particular. Nu ne îndoim, că întreaga ceată de șovinști, cari au pus pe contele Andrassy în fruntea sa, consideră astăzi acest principiu de drept proclamat de conducătorii lor ca un principiu sfânt. Ei toți, căpitan și suită, însă se gândesc numai la art. IV. din 1847/48, care dispune ca noul parlament să fie întrunit trei luni dela dizolvare, și aruncau grave învinuiri asupra Regelui și guvernului, dacă vor nesocoti această lege. Dar art. XLIV. din 1868, cu titlul faimos «**Despre egala îndreptățire a naționalităților**» nu este și el o lege, votată, sancționată și promulgată întocmai ca și art. IV. din 1847/48? Nu este și el o lege obligatoare pentru ori cine, pentru guvern și pentru particular? Contele Andrassy, care astăzi își aduce aminte de principiile de drept, eri respectă și el legea și o validă chiar cu puterea numai dacă îi se potrivea, o interpretă însă fals și o nesocotea, dacă interesul său o pretindea.

Legea despre egala îndreptățire a naționalităților, care nu li s'a potrivit Maghiarilor, nu numai că a fost interpretată fals, ci a fost călcată în picioare ziua la ameză, și nu de un guvern, ci de toate guvernele ungurești. I-a păsat contelui Andrassy și tovarășilor sei de acele ce permiteau dispozițiunile art. 44 din 1868, sau și-a potrivit acțiunile lor numai după puterea și forța lor? Guvernul Fejervary suspendase numai pe un timp oare-care restrins efectul art. IV. din 1847/48, dar contele Andrassy și soții sei a călcat și nesocotit legea naționalităților în toate timpurile.

De unde culeg ei deci cei mai cu păcate multe dreptul și îndrăzneala să arunce cu pietrii asupra celor cu păcate mai puține?

Un om, care în toată viața s'a deprins cu fărâdelegi, cu fapte rele și criminale a perdut calitatea de acuzator public și judecător față de altul, care se îndeletnicește și el cu această meserie condamnabilă. Pentru morala publică este cu totul indiferent, dacă legea, ce se calcă și se nesocotește, poartă numărul patru, sau numărul patruzeci și patru; este cu totul indiferent, dacă aceste călcări jignesc interesele Românilor sau ale Maghiarilor.

Contele Andrassy se înșeală deci numai pe sine, când crede, că epoca dreptului pumnului s'a inaugurat numai prin Fejervary în Ungaria. Toată lumea și cea din lăuntru și cea din afară de hotarele Ungariei, o știe, că această epocă tristă datează de atunci, de când guvernele, fără muștrări de conștiință, au călcat o lege fundamentală a statului, legea naționalităților.

Tot de atunci a dispărut din Ungaria simțământul de drept; fiind că toată lumea s'a convins, că legea nu este obligatoare pentru toți, că guvernul o nesocotește. Inzadar contele Andrassy voește să restabilească astăzi iarăși principiile de drept, în zadar apelează astăzi la conștiința largită a conaționalilor săi.

Dacă în statul ungar principiile de drept aveau să rămână în picioare în toate împrejurările, dacă ele să fie respectate și urmate astăzi și totdeauna, contele Andrassy și tovarășii săi trebuie să se opună atunci la călcarea art. 44 din 1868, atunci trebuie să pună în fața guvernului principiile, că legea este obligatoare pentru toți și atunci era datorința lor legală ca să nu permită factorilor puternici a-și întocmi acțiunile după puterea și forța lor.

Contele Andrassy și tovarășii săi atunci trebuiau se apeleze la «națiune» și se o facă să lupte contra puterii, care călcă o lege; atunci «națiunea ar fi prins încredere din conștiință, că reprezintă o cauză dreaptă. Atunci contele Andrassy și tovarășii săi, nu trebuiau să uite, că în aceea luptă era în joc mai mult, de cât independența țării, era în joc existența statului de drept. Astăzi cu musca pe căciulă, după ce a promis acest stat de drept, după ce au lărgit conștiința «națiunii» și au încărcat-o cu păcate constituționale, oamenii ilegalității, cunoscuți și recunoscuți de toată lumea nu vor găsi alt ecou la eforturile lor de a se prezenta ca foști neîndreptățiți, de cât zicătoarea:

Bine v'a făcut!

Francomania din București.
Dl Al. Xenopol, membru al Academiei Române, profesor la universitatea din Iași, scrie în «Le Courier Européen» un articol asupra tulburărilor din București, ori mai bine: despre pricina că studenții universitari s'au ridicat cu toții împotriva boerilor căror le place mai mult limba franceză decât cea românească. Dl Xenopol osândește și d-sa acest obicei rău. Zice că demonstrațiile au fost nu împotriva Franceiei, ori a limbei franceze, ci împotriva «franzuziilor», adică a Românilor, cari cultivând numai limba franceză, nesocotesc pe cea română și nu contribuie cu nimica la propășirea culturală națională. Spune de asemeni că nici Ovreii îmbogățiți în țară nu-și dau silința să învețe bine românește, nici nu cultivă literatura românească.

Situația politică.

— Criza. —

Budapesta, 10 Aprilie. 1906.

Astăzi mai mulți membri ai vechiului cabinet și-au luat rămas bun dela funcționarii rezorturilor lor. Baronul Fejervary a accentuat că a căutat totdeauna cu sinceritate împăcarea. Spune, că nădăjduiește, că noii ministrii vor fi atât de nobili și cavaleri spre a nu-și răzbuună asupra funcționarilor.

Afară de el și-au mai luat rămas bun, arătându-și bucuria pentru pace foștii ministrii Vörös (comerț), Kristoffy (interne), Feilitzsch (agricultură).

Noii secretari de stat vor fi probabil: la interne Gulner Gyula și contele Hadik János, la honvezime Bolgár Ferencz, la justiție Günther Antal, la comerț Szteréuyi József, la instrucție publică Molnár Viktor și Sághy Gyula.

Pregătiri pentru alegeri.

«Zeit» din Viena scrie din noul parlament probabil vor dispărea trei partide, liberalii, progresiții și bánffistii. Iar șefii acestor partide, Bánffy, Kristoffy și chiar Tisza nu-și vor pune candidatura nicăiri la alegeri.

Opoziția nu va fi mai mare de vre-o 40—50 de înși, între cari și naționalitățile. Ziarul din Viena face destăinuiri interesante privitoare la trecut. Astfel el spune că în cursul crizei trecute, în mai multe rânduri erau să izbucnească turburări în țară. Aceasta din cauza «apăsării» austriace. Conducătorii opoziției au avut totdeauna prudența și energia de a le împedeca. Aceasta este, zice, încă o dovadă a influenței ce o au asupra opiniei publice. Prudență? Ne amintim de un discurs a lui Apponyi ținut la Komorn. Unul din

multime a strigat întrerupându-l: «Ascuțim coasele!»

— Față cu arma — Manlicher, coasele nu sunt de nici un folos! a răspuns Apponyi. Acesta-i, cred, și cauza prudenței.

Adunare congregațională.

Pe ziua de 17 Aprilie (Marți după Paști) congregația comitatului Aradului va ține adunarea extraordinară.

Obiectul ordinii de zi: *Invitarea preainaltă a M. Sale ca autoritatea competentă să ia măsuri pentru ținerea alegerilor dietale.*

Iar pe ziua de 24 Aprilie este convocată adunarea ordinară de primăvară cu un program de 183 puncte și probabil și altele, ce se vor mai înscrie.

Erupțiunile vezuvului.

Vezuvul ține într'o agitație grozavă, orașul Neapole și întreg ținutul său. De zile întregi își varsă într'un chip înfricoșat focul și lava. Cerul e acoperit cu nouri suri de cenușe și lava de foc se varsă ca dintr'un râu pe coasta dealului, nimicind în cale orice alcătuire de mână omenească. Nenorocitul sat Bosco-Trecase a ajuns deja soarta Pompeii și a Herculanelui și soarta aceasta amenință și orașul Torre-Anunciata. Telegramele sosite ieri anunță că riul de lavă s'a oprit ieri în nemijlocita apropiere a orașului și și erupțiunile Vezuvului au scăzut. Cine știe însă, dacă mâne nu va începe de nou forța elementară?

Populațiunea a fugit toată de prin satele din jur la Neapole, dar nici aici nu se simte nimeni în siguranță, clatinându-se mereu pământul sub picioare. Miliția lucrează febril la acțiunea de mântuire și ieri s'a prezentat între soldați însuși capul supraviețuitor al țării, regele Victor Emanuel, care a cutreerat cu automobilul satele periclitare. Despre înfiorătoarea catastrofă sosesc următoarele amănunte:

Pustiirea satului Bosco-Trecase.

Neapole, 9 Aprilie.

Un martor ocular povestește în următorul chip pustiirea satului Bosco-Trecase.

— Lava era ieri seară numai la vre-o câteva sute pași de Bosco-Trecase. Locuitorii au scos înaintea satului icoana patroanei sfintei Ana și eșind cu mic cu mare, întăriți în credință, au strigat: Evviva Santa Ana! Pe la miezul nopții de odată s'a făcut o explozie grozavă. Limbi de foc uriașe eșiau din craterul muntelui, apoi s'a făcut de odată liniște. Momentul acesta a hotărât de soarta satului Bosco-Trecase. Cele două riuri de lavă, cari păreau a se fi oprit, au căpătat acuma nouă alimentație. Locuitorii căutau în fugă scăpare. Firmamentul era roșu ca sângele. Căldura era așa de mare, încât credeam că ne asfixiem. Lava s'aproppia tot mai înspăimântător oamenii sbierau în desnădăjduire, și alergau din loc în loc. Bosco-Trecase devenise un adevărat iad. Noaptea la 3 ciasuri au părăsit și cei din urmă satul.

Deodată a strigat cineva, că bolnavii sunt încă în sat. Mai mulți s'au reîntors și i-au scos în brațe pe bătrâni și bolnavi din case. Abia c'au ajuns și aceștia în siguranță, râul de foc a inundat stradele. Acesta a fost sfârșitul Bosco-Trecasei.

Primejdia orașului Torre Anunciata.

Valurile Lavei se prăvălesc într'una spre Torre Anunciata. Deasupra orașului plutesc nori gri de cenușă, printre cari luminează tot des fulgerele. Riul de lavă s'a rupt în trei părți. Lava înaintează cu iuțime de 10 metri la minut. În cale s'a oprit de o casă singuratică. În câteva minute o împresoară și-i pătrunde în interior; casa e în-

câteva minute în flăcări, de a dreapta și de stânga s'au troznituri și în clipa următoare dispăre în masa lavei. Rîul arzând își continuă apoi calea.

Noaptea întreagă a căzut ploaie de cenușă, care a umplut străzile și coperișele caselor de zece-douăzeci centimetri. Populația din Terzinio și San Giuseppe a fugit eri în Neapole. Lava a ajuns la Torre Anunciata.

Papa și catastrofa.

Roma, 9 Aprilie.

Papa, în cazul că erupțiunile Vezuului se vor repeta, vrea să meargă la fața locului. Papa a dat ordin cardinalului din Neapole, să-l avizeze pe larg despre starea orașului.

Perechea regală la locul catastrofei.

Roma, 9 Aprilie.

Regele și regina au sosit aici și au cucerat cu automobilul comunele periclitare. Perechea regală a cercetat Torre Anunciata și apoi, înfruntând orice primejdie au plecat cu automobilul pe drumul încărcat de cenușă. În Ottajano populația a făcut mari primiri perechei. Pân'acum a scăpat 150.000 de inși din comunele din jurul Vezuului.

AVIS.

Biroul comitetului executiv al partidului nostru este — pe timpul, cât vor decurge alegerile — în Arad.

Adresa biroului: Dr. Ioan Suciu, Arad, Calea arhid. Iosif nr. 7.

Toate știrile referitoare la mișcările electorale din cercuri și comune românești sunt a se trimite pe această adresă a biroului.

Aderenții partidului nostru sunt rugați a ne înforma imediat, prin depeși ori epistole express despre toate, ce sunt în legătură cu alegerea de deputat în cercul lor și a descoperi purtarea popoului și ținuta fruntașilor români.

Ceice doresc deslușiri, informațiuni sau îndrumări din partea comitetului nostru, asemenea au a se adresa susnumitului birou, pe adresa indicată.

Să știm unii de alții, iar conducătorii noștri de toți, asta să ne fie naintea ochilor!

Din România.

Intrunirea dela Iași. Duminecă, orele 9 s'a început la Teatrul Național șezătoarea literară. Afluență enormă. Entuziasm general. Studenții, elevii și muzicele cântă »Deșteaptă-te Române».

Publicistul Scurtu vorbește în numele ardelenilor despre ardeleni față de cultura românească, susținând că toate speranțele acestora se sprijinesc pe autoritatea morală și culturală a regelui român.

În partea a doua a șezătoarei profesorul Iorga vorbește de noaua epocă culturală în actualele împrejurări, demonstrând marea menire a literaturii sănătoase pentru redșteptarea vieții naționale românești.

Susține ca o grabnică necesitate ca literații să meargă în mijlocul popoului pentru-ca uniți să păzească limba și simțemintele naționale amenințate.

Face comparație între idealurile urmărite de vechi publiciști și politicieni, și situația actuală pe care o zugrăvește în colori negre. Vorbește cu entuziasm despre domnia lui Cuza. Critică vehement actualele moravuri politice, care periclitează viața cinstită românească. Apelează la redșteptarea tuturor oamenilor de bine pentruca aceștia să dea țării o nouă viață culturală și politică, salvând-o astfel de un dezastru eminent.

Oratorul prevede României, pentru viitor revolte agrare și soarta Transvalului dacă elementele cinstite și adevărat românești, nu se vor grăbi a schimba actuala stare de lucruri.

Vorbește despre trecutul istoric al lașului făcând apoteoza vechilor moldoveni.

Demonstrează datoriile pentru viitor ale lașului în interesul românismului.

Arată importanța universității leșene susținând necesitatea ei prin atragerea tineretului român din Bucovina și Basarabia la această universitate.

La ora 12 și 30 m., în entuziasmul general, intrunirea s'a sfârșit. Apoi s'a format un mare cortegiu cu fante și muzici cari au manifestat pe străzile Golia, Lăpușneanu și Carol.

La comandamentul corpului patru de armată, mulțimea descoperindu-se a intonat imnul regal. La ora 2 noaptea manifestația s'a terminat.

Din străinătate.

Conferința dela Algeciras.

Algeciras. — În ședința conferinței de Luni, s'a semnat actul final al lucrărilor.

La eșire, toți delegații Puterilor s'au felicitat călduros de succesul dobândit.

O notă a agenției Havas, zice că la începutul ședinței de azi, dl de Radovitz a propus să se roage guvernul spaniol să între în comunicație directă cu Elveția în privința numirii inspectorului de poliție.

DI Révoil a sprijinit propunerea.

DI Visconti Venosta, în numele tuturor delegațiilor, a mulțumit ducelui de Almadovar și Spaniei. După răspunsul ducelui s'a cetit și actul final al conferinței, care a fost semnat de toți delegații.

Ducele de Almadovar a oferit apoi un lunch de 52 de tăcămuri la hotelul Regina Christina.

Algeciras. — Închiderea conferinței s'a făcut cu cea mai mare cordialitate.

La lunchul oferit la hotelul Regina Christina, nu s'a rostit nici un discurs, dar delegații s'au întrunit după aceea în fumatorul hotelului, unde muzica a cântat imnurile naționale ale Puterilor reprezentate. După aceea a avut loc ședința, la sfârșitul căreia delegatul marocan s'a ridicat și a exprimat, în numele delegațiunii marocane, mulțumiri pentru interesul ce conferința a arătat Marocului și a mulțumit, în același timp, Spaniei, care a dat conferinței ospitalitate pe teritoriul său.

Ducele de Almadovar a răspuns mulțumind delegațiilor marocani și rugându-i să prezinte Sultanului Marocului, omagiile delegațiilor și urările lor pentru prosperitatea Marocului.

Conferința pentru pace. Petersburg. O notă oficioasă respunzând știrii dată de ziarele americane cari au zis că America ar fi nemulțumită de faptul că conferința dela Haga ar coincide cu conferința panamericană, zice că este necesar să se observe că alegerea datei unei conferințe a fost dictată de considerațiunile următoare. Guvernul elvețian protejează să convoace la Geneva în primele zile ale lunii Iunie o conferință a Crucii-roșii care trebuie să se termine înainte de întrunirea conferinței păcii, de oarece aceasta s'ar putea inspira dela dânsa pentru unificarea și punerea în concordanță a măsurilor privitoare la bolnavi și răniți.

Era dar imposibil să se convoace conferința păcii înainte de această dată nici cu mult mai târziu, de oarece localul destinat conferinței păcii trebuie să fie liber în Septembrie pentru statele generale. O amânare a conferinței pentru anul viitor ar contrazice dorința exprimată în mai multe rânduri de diferite guverne.

Din Nantes. Conziliul de războiu a achitat pe căpitanul Delarminat din regimentul 118 de linie dat în judecată pentru nesupunerea cu privilegiul inventarierei bisericilor.

Declarațiile liniștitoare ale primului-ministru englez. Londra. La prânzul dat în onoarea noului cabinet, dl Campbell Bannerman, răspunzând toastului ridicat, a zis că în cece privește afacerile străine găsește că situațiunea s'a îmbunătățit mult și că conferința dela Algeciras a avut un rezultat fericit.

Am sprijinit în chip leal pe Franța, amica noastră în cererile ei, dar n'am făcut nimic pen-

tru a supăra vre-o națiune a Europei. Dorim să fim cu toți. Cred, a zis ministrul-presedinte, că actuala situațiune fericită va aduce o reducere a cheltuelilor războiului care apasă greu asupra națiunilor Europei. În această privință Anglia poate da un exemplu și nu ne vom da înlături dela această datorie, dacă ea se va impune Angliei.

Greva minerilor din Franța. Lens. — Delegații mireni din cele trei bazine Nord, Anzin și Pas de Calais s'au întrunit azi dimineață în congres sub presidenția deputatului Rasly și au decis să persiste în revindicările minerilor.

Lens. Lucrul a fost cu totul întrerupt în mine. Noaptea a fost liniștită.

Lens. Lupta contra incendiului din minele dela Courrières, continuă în bune condițiuni. În timpul nopții au fost scoase din puțul Nr. 4, 11 cosciuguri. Șapte cadavre au fost recunoscute, celelalte sunt cu totul descompuse. Se găsec cu greu mineri cari să se ducă în fundul minelor să scoată cadavrele.

Azi dimineață s'a constat o recrudescență a incendiului în puțul Nr. 2. Fumul a pătruns în puțul Nr. 3 și chiar în Nr. 4. Explorațiunea a descoperit, între puțul Nr. 3 și puțul Nr. 4, un cal viu. Greviștii sunt foarte nervoși și populațiunea foarte iritată contra inginerilor.

Lens. O cartușe de dinamită a făcut explozie azi noapte lângă o casă de lângă Fooquieres, unde se adunau lucrătorii negreviști pentru a se consfătuși între dânsii. Pagubele sunt mari.

Ultimul lucrător retras viu din mine Berthon a eșit din spital. Starea lui este satisfăcătoare.

† Dimitrie Bonciu.

Deși așa zicând era de prevăzut, căci fusese de mult bolnav, moartea notarului public D. Bonciu, a produs în societatea românească adâncă impresie. Dispare dintre noi o figură patriarhală, un fruntaș, care deja la 1848 luase parte la viața publică și de atunci încoace părtaș activ a fost la multe evenimente politice, ridicându-se tot mai sus pe scara socială și politică. La 1872 Românii l'au ales deputat în cercul Iosășelului și a dezvoltat o activitate viuă luând cuvântul mai ales în chestii naționale.

La 1876 a fost numit notar public și a fost președinte al camerei notarilor publici regești. A luat parte și la viața bisericească și era președinte al băncii »Victoria», care a și arborat de eri steag de doliu. Înormântarea i-se va face Joi la 3 ore după amiază.

Fie-i memoria eternă!

Telegrame.

Moartea a două sute de inși.

Neapole, 10 Aprilie. De Sâmbătă până eri sara a căzut întruna ploaie de cenușă peste comunele San-Giuseppe și Otajano și în întreg ținutul a nimicit averea populației. Mai mult de 200 de vieți au căzut victimă. Turnul bisericii sa năruit tocmai în vremea, când biserica era tixită de credincioși; 119 de oameni au fost îngropați sub ruine.

Pe strade comunicația e imposibilă. Autoritățile sprijinesc din toate puterile pe nenorociți.

Abzicerea lui Witte. Londra, 10 Aprilie. Witte la orele 6 după prânz a fost în audiență la Țarul și și-a înaintat abzicerea. Țarul a primit recursul de abzicere, dar nu s'a pronunțat asupra abzicerii. Witte și-a motivat abzicerea, zicând, că nu voește să stee în un cabinet cu un ministru reacționar.

Unde's grădinarii ?

Se umflă natura de grăsimea primăvarii, la câmp te lovește mirosul ce exală din incolțișul proaspăt: toate rădăcinile înnoată în bielsug de umezeală...

Scoarța de ghiță a pierit, movilele de zăpadă sau topit, strecurându-se de-o stăura de om în țărana prăpădită din oara ce trecu. A sosit o vreme cu neastâmpăr așteptată de mii de brațe, timpul plantației, pomăritului e aci, și oare câți Români de-ai noștri ies la câmp cu sapa la mână și cu mănunchia de pomișori subsuoară? Deabunăseamă foarte puțini, în Bihor — cred — nici unul.

E un gând paradox, cum uită generația noastră țărănească de azi, să-și tiviască grădinile cu prunet și alt pomăt, când ei în toată vara se răcoresc în umbra nucilor seculari și a perilor cu diametru de doi coți, cari mărturisesc hărnicia înaintașilor lor. Dacă bătrânii nu s'o lăsat fără prun, păr și nuc în grădină, pe cari îi oltauia cu sărăcăcioasa lor cunoștință grădinărească așa, că izbeau cu săcurea un pădureț ciuntit în deschizătura căruia apoi implânta o creangă icuită, ce-o acoperiau cu o brazdă de lut, — atunci cum să nu cadă osândă asupra oamenilor ce trăiesc acuma, cari viețuiesc în toată deșteptăria, când pot fi călăuziți (fie și într-o formă mloagă) de învățători în ale pomăritului, ori și de alții, iar ei rod și sorb tot dulceața scorburoșilor pomi, rămași dela strămoși, — în lipsa unui ciot de prun sădit de mâna lor!?

Nepăsarea față de pomărit nu s'a lăsat între oameni, pentru că li se strepezesc dinții celor de azi, căci cei dela câmpie restoarnă carul cu poame vara în spasmul lor pricinuit de mirosul pronunțat: postul Adormirii Precestei încă se strecură neluat în samă, în vremea când «bistrile» brumate potolesc foamea omului dela țară.

Ușuritatea gândirii, obiceiul tumultului nostru plugăresc de azi, de a zgărați numai modalitatea traiului, formează — cred motivul neimbrățișării cu desăvârșire a pomăritului și legumăritului la credincioșii noștri. Aceste note de jele isvoresc din lipsa de carte, din preterarea fără rezoane a conferințelor economice și a instrucțiunii binevoitoare.

Dacă treci print'un cuib de Bulgari, Sași etc., pogoane întregi afii presărate cu capete de oameni și pistrițione veselă, ce se 'ndoae și se 'ndreaptă sămănând aricologii de traiu... Intrând în sat grădinile și se imbiu cași niște răvare cu garoafe bine grijite, și se par pădurici de steariu..., tot fumul are la dos sădiș de pomi, spoți la rădăcini, răriți la coroană, care suride în bielsug florilor, ce vestesc an mănăs.

DEPARTE...

... Cât sunt de nepătrunse căile vieții!... Soartea ne împrăstie ca vântul frunzele și ne perdem în lume ca apa curată a izvorului ajuns în torentul ce duce la mare...

Privește colo o cruce înaltă de marmură albă. Sub ea își doarme somnul de veci o fiică a Munților, ș'aici suntem pe șesul larg al Țării Ungurești... O aruncătură-i până la Criș; este însă dincolo de izvoarele Crișului valea și Munții unde ca un patriarh trăia *Tata-Moș*, protopopol Roșiei, și una era fiica tovarășului vrednic al lui lancu, Ana cea frumoasă și alintată, și cine să nu fi cunoscut pe fiica lui Simeon Balint, această figura legendară a vremurilor apuse?... Ce tinerețe strălucite și ce viață bogată apoi alături de soțul ei Iosif Hodoș, fruntaș între fruntași... O mamă din epoca cea clasică romană, a dat fii și fiice distinse pentru două țări, — o Româncă ale cărei sentimente curate erau raze dătătoare de viață în vechiul Zarand... Intr'un colț de țară o viață românească puternică era și în mijlocul bărbaților celebri cari scriau — prin fapte — pagini strălucite în istoria noastră, Ana Hodoș era o lumină...

Și s'a stins lumina ș'o ființă trudită odihnește azi sub țărina d'asupra căreia iubirea și aducerea aminte a ridicat o cruce de marmură... Departe de Munții scumpi, în bătaia vântului, pe un câmp larg se ridică monumentul, în hotarul Chișineului, întru a vesti nu numai virtuți, dar drept mărturie cât sunt de nepătrunse cărările vieții...

Așa cu drag lucră Bulgarul, Săcuiul, etc. în sădișul cu varză și alte legume, din cari pune la chimir bani frumoși, — numai vânosul nostru țaran preferă să spargă copaci pe seama altora și să scoată stânci pentru drumurile țării, decât o grădină cu zarzavaturi, un colț de pământ ud și plivit, din care să-și stoarcă traiu bun, fără foamete. Sate de-arându străgă după pâine, dar oamenii nu schimbă modul câștigării celor trebuincioase pe alte căi, ci învârt o zi după alta cântând în frunză și doinind voinicește.

Toți au grădini, unul de o svălire, altul de o fugă, unii chiar de o privire, dar toate sunt pline cu mărăcini în amestec de păpușoi și bostani buni de șezut. Spinișul crescut pe mejdii, nu l'a rărit nime, puții de lemn nu i-a târșit robul lui Dumnezeu, căci el nu știe, că acolo crește varza de câștig ca ori unde, nici aceea nu-i vine să creadă, că în polomidăria lui s'ar putea sălășlui pomi cu roadă la preț, din cari să-ți curgă făina în sac.

Nu știe sârmanul fiindcă e sclav întunerecului, nu i-a arătat nime, n'a văzut nicăiri legumărie de seamă, nici pomărit cu pricepere urmat. Cine să-i arate, căci la țară nu sunt grădinarii; preotul știe atâta grădinărit — ori de știe îl ascunde sub obroc — că întravilanul parochial găfăie în urzici și cucute, ca un om bolnav ce trage în plumăni aer înăbușit, tot pogonul e bătut în răriști de cucuruz și în mușinoaie de cartofi; pentru legumărit și pomărit nu și-a îngrădit nici un colț de loc, numai de pământ pazită cu o tivitură de spini, unde preuteasa izbește sămânțe de petrinjei...

Alții factori, mai competenți la împrietenirea poporului cu grădinăritul ar fi *învățătorii*, sub oblăduirea cărora tânjește în multe comune sădișul de frăgari și meri, din cari încă nu s'a ridicat până la roadă nici unul, ci se uscă de foamete, per...

Nemângăiată vorbă! Taxa croită pentru grădinărit se ridică fără greș, dar folosul îl vede concul Nime și cumătrul său clopotul bisericiei.

Desnădăjduit progres!

Vener. Conzistoare au firește — pază de măsurile în dieceze, nu dau uitării nici nivelul economic (cu puține trepte la noi), ci eliberează ordinațiuni, așa d. e. sub Nr. 2612/1903, s'a împărțit una preușimii, în care sunt pofțite oficiile parochiale să stăruiască din răspuțeri pentru înființarea *grădinelor școlare*, iar învățătorii să le cultive cu diligență.

Dintr'un comunicat protopopesc, ori să-l numesc în graiul oficios «urzoiu», ce mi-a ajuns în mână afolu apoi, că anul curent sunt pofțite oficiile parochiale a raporta «nesmintit» despre

fiica și două gingașe nepoate — zădarnic, dar parcă numai sufletul femeiesc e depositarul sentimentelor suave — vor duce flori în ziua de Paști la acest mormânt... Atunci va fi sfințită și crucea... Românii cari trec însă pe drumul de țară ce duce aproape de cimiterul Chișineului, când vor vedea în strălucirea de soare cea înaltă cruce de marmură albă, să nu uite nici ei, că o viață românească bogată e înmormântată acolo... Să ne aducem aminte de morți, pentru a ști prețui viața și închinare s'aducem virtuților.

E un îndemn al firii, ca primăvara să ne îndreptăm spre cimitire... De cu toamnă, cei desăvârșiți din viață rămân stingheri, rar se abate cineva să vadă mormântul acoperit de alb lintoliu... Când se așterne însă podoaba peste câmp și deal și fiecare crâng cor este unde cântări dulci preamăresc pe Domnul, ne îndreptăm pașii spre cei ce nu mai simt bucuriile vieții... Ne învârtim oare întregi printre cruci, dintre cari nu una vestește câte o tragedie zguduitoare ori dramă ce-ți sfășie sufletul... Ne deprindem astfel cu gândul morții și nu odată ne întoarcem spre casă cu atâta senin.

Cu cei de aproape ai ei, ajuns-am astfel și eu la mormântul fiicei ceui mai strașnic Român al vremurilor eroice și soția vrednică a lui Iosif Hodoș... Mama duiosă a atâtor falnice vlăstare... Acum o frunză dusă de vânt, o viață răsărită în Munți și stinsă aici, departe!

În văzduh se simțea frăgezia primăverii, era atâta belșug de soare, din dumbrava apropiată

«starea și modul de cultivare» a acelor grădini, care raport nu s'a trimis pe termenul fixat de oficiul protopopesc (obiceiul național!)

Ei bine, rostul ordinațiunilor în afacerea amintită e *ideal*, dar dacă dăm perdeaua la o parte, ne izbește în față realitatea blegă, fără mângăiere... Grădinăritul nu merge de fel, căci nu-i cine să priceapă importanța lui; celce nu cunoaște tainele unei grădinării, nu-l va trage inima să facă încercări schilodite, ci și va depăna rețeaua în condițiile începute.

Factorii însărcinați să împrietenească oamenii dela sate cu grădinăritul, ies din institutul nostru dela Arad clădit pentru a specializa tineri: în preoție și dascălie, deci numai ca apendice se poate îndeletnici tinerimea cu instrucții în economic.

Creerul tinar saturat cu teorii, teze cu excepții, cifre, metode diferite, etc. prelegerile de economie făcute de actualul profesor, cu inimă bună și cu desăvârșită praxă T. Papp, le prinde cu suflet copilăresc numai, și nu cu gravitatea omului de mâine, ce prin ordinațiune este pofțit de superioritatea sa, să întemeieze curs de grădinărit cu băiețandrii de școală.

Instrucția primită în fuga celor trei-patru ani — fiind seamă de rezultate — se adeverește fără roade, servind ca pricină ori învâlnășală grijilor, ocupațiunilor, (?) ori greață de muncă, lenea, care a luat și-și croește margini prea largi.

Tot omul de bine știe azi, că poporul nostru în loc să se închiege materialmente, — se des-

tramă. — Cu plăcere constat, că un grup de oameni aprinși de un gând obștesc, străcurând prin minte teza, că «nu ne închiegăm ci ne destrămăm materialicește» au hotărât să dea naștere unui avânt economic. Acel grup e din tractul B.-Comloșului, unde în sinod protopopesc s'a hotărât propunerea însuflețitului preot T. Oprean, înființarea școlii de model în tract unde în timpul disponibil să poată oricare învățător culege praxă, în-deletnicire desăvârșită în ale grădinăriei, ca așa în scurt timp să vedem cu drag pănguindu-ni-se un viitor (fie și modest) economic.

Ca gândul să fie trainic, au decretat și lucrarea unui regulament de organizație. Iată o modalitate, prin care ni-s'ar netezi lacuna economică! Laudă cerului din care a picurat *ideia*.

Ce bine ar fi când gândul exotic ce răsări la B.-Comloș, s'ar mută și la noi cești din Bihor, unde pentru traiul slăit ar fi — cu vremea — o roauă răcoritoare.

E plină cu dămburi și vâlcele această țărișoară dar după zisa unui om Bihoru! exploatat ar deveni Canaan. Olanda e mai prăpăstioasă, stâncile sunt mai șterse de pământ, ca și ale noastre,

s'auzeau immurile lunei de Aprilie, când se desfac mugurii și înfloresc pomii... Iar noi, în mijlocul împărăției morților învățăm istorie: depănând viața matroanei venerate.

Ne închipuiam cum a trebuit să fie casa lui Simion Balint, acel caracter drept ca brazii ce-l înconjurau... Ce școală națională întemeiasă, câți tineri și-au făcut educația în jurul lui, întărindu-se în virtuți... O catedrală de simț național fusese casa, în care a crescut Ana cea adorată... Ce zestre de înalte calități ducea soțului ei! Cum a trebuit să fie casa lui Iosif Hodoș, mintea cea de elită și par'că simțeam durere gândindu-ne, că toate au trecut... Că atâtea curii române s'au desființat și atâtea altare naționale au rămas fără preoți...

Auzirăm atunci sunet de clopot și deslușeam cântecul sfintei noastre biserici, glasuri de copii întonau:... «pe Lazar din morți l'ai sculat»...

Mergeau după salcie...

Și adevărul învierii acesta este: Christos s'a suiat la cer, noi, muritorii de rând, după moarte și până la învierea mare, trăim, înviem din morți de câte ori se abate pe la mormântul nostru, cei pe cari i-am iubit, cei cari cu drag ne pomenesc numele și aprind la zile mari lumină deasupra țăranei, la care ne-am întors.

Leandru.

și ei cu toate acestea nu cer plante pentru traiu dela nime, ci umplu piețe cu articoli de traiu.

Bihorul e cu mult mai avantajos situat și dacă cutierăm piețele cu gândul de a constată hărnicia și simțul economic la Români, te trezești că ei nu cultivă nici cei mai indispensabili articoli de hrană, ci-și varsă sudoarea brațelor în chimirul bulgăresc, săsesc, etc. Pricepătorul, nu mă îndoiesc că ar afla la noi sute de iugere pârloage, de unde omul econom ar scoate gologani buni.

Avem pagube și de unde? Le avem în urma slabei noastre cărturării, n'am fost economi și așa nici recoltă n'am cules! Doamne dă și mai bine!

Le-am desfășurat aceste constatări, ca un nou-raș de nădejde, că nu le va ajunge nenorocirea (?) să se oprească într'o grămadă de șire, aruncate într'o revistă, — ci se vor face pași binevoitori pentru turnarea lor într'un clișeu mai îmbucurător.

Cheresig, 6 Aprilie st. n. 1906.

Petru Popa,
cand. de preot.

NOUTĂȚI.

ARAD, 11 Aprilie 1906.

Alegeri sinodali. Despre alegerile sinodale de sub conzistorul oradan am primit următorul rezultat.

Din cler au fost aleși:

Orade: Vasile Mangra vic. ep., Pesteș: Alex. Muntean pprotopresbiter, Tinca: Nicolae Roxin pprezv., Beliu: Petru Serb pprezv., Beiuș: George Pap archivar conz. Orade: Vașcău Moise Popovici preot, Seghiște.

Mireni: Orade: Nicolau Zigre secr. conz. Dr. Nicolau Popovici medic, Pesteș: Iosif Tărău, Paul Fășie jude trib., Tinca: Dr. Aurel Lazar adv., Dr. George Roxin adv., Beliu: Paul Gavrillete inv. penz., Ioan Costa prof. prep. Arad, Beiuș: Dr. Gavril Cozma adv., Dr. Ioan Papp adv. Brad, Vașcău: Dr. George Ciuhandu, Dr. George Popa adv. Arad.

Alegere de preot. Duminică s'a făcut alegerea de preot în frunțașă comună Tornia. Cu mare însuflețire și cu toate voturile (afară de 2) a fost ales administratorul de până atunci dl *Nicolae Ionescu*, unul dintre cei mai de frunte preot din generația mai tineră a noastră și înrudit cu frunțașă familie Raicu din Arad. Lăudăm sincer pe frații din Tornia pentru buna alegere ce au făcut. Au un preot pe cât de tinăr, pe atât de zelos. Li dorim sănătate și pace să poată lucra cu folos înspre binele credincioșilor săi.

Comandă ungurească sau moarte. Aceasta a fost lozincă partidelor întovărășite față de Coroană, în aceste cuvinte s'a cuprins întreaga dorință a națiunii maghiare și pentru realizarea comanda ungurești s'au făcut frământările politice din țara noastră.

Iată ne vedem acum ajunși în o fază politică, la un deznodământ al crizei.

Avem nou guvern, compus din acei bărbați, cari au fost îmbiați cu alcătuirea cabinetului pe lângă condițiile de acum, atunci când criza era numai în fașă. Și se bucură întreaga țară de aceeași învingere a coaliției.

Cât de mare e bucuria se poate vedea și din însuflețirea tinerimei universitare maghiare, care a desprins caii dela căruța lui Polonyi, și s'au pus ei în locul cailor, încercând să vadă, cum ar ști să suplinească forța cailor. Kossuth a fost primit cu atâta entuziasm din partea adoratorilor săi, în cât cei ce doreau să-i sărute poalele veșmintelor, s'au îmbulzit prea tare și era pe aici să-l și turtească.

Și după depunerea jurământului au venit miniștri acasă, au fost întâmpinați cu entuziasm în toată calea lor, tot de acei mari patrioți și tot de acea iubită «națiune», ce a dat cu oauă clocite după alți politicieni, cari se reîtoarseră din Viena tot cu acele *concesiuni*, cu cari se reîntoarseră acum și aceștia.

Adecă s'au reîntors conducătorii coaliției — fără comandă ungurească, și au rămas tot oameni de omenie înaintea națiunii și fără comandă nu le-a-

zis nimeni, că sunt trădători de patrie. Nimeni nu-i întreabă, ce-au adus din Burg, destul să știe «națiunea», că Kossuth e ministru, Apponyi, ministru, Polonyi ministru!

Cine dracu se mai gândește în aceste momente înălțătoare la niște lucruri bagatele cum e și comanda ungurească.

Și din răspuțeri zbiară foile coaliționiste, că națiunea a învins! A naibii învingere! Și ce ironie a sorții! Să ajungă a formă cabinet, și să primească reforma electorală, chiar aceea, a căror organe de publicitate zberau contra nemernicilor trădători de patrie, cari lucrau pentru votul universal și nu pentru comandă ungurească.

Noi stăm uimiți în fața acestei gloriei dobândite în urma demonstrației cu tulipanul!

Stire personală. Cetim în «Unirea»: Părintele canonic Dr. Augustin Bunea, despre care se știe, că petrece în Roma spre a face studii istorice, a fost în unanimitate ales membru al Academiei «Arcadia», societate literară, înființată încă la 1690, care are o mulțime de filiale prin cetățile Italiei. Societatea aceasta a avut o înțiuire hotărâtoare asupra dezvoltării spre bine și ridicării literaturii italiene. Membrii acestei societăți primesc la alegere nume de păstori din străvechia Grecie. Părintele Bunea a fost numit Alexandro Tiro.

Grevă din dragoste. În fabrica de mătăsărit din Nev-Jork înainte de aceasta cu trei luni sa făcut grevă. Greva s'a iscat din motive foarte curioase. Direcțiunii nu i-a plăcut că în toată sara se adună înaintea fabricii tineri mulți, cari apoi așteaptă fetele. Direcțiunea a spus, că fabrica e pentru lucru și nu ca fetele cu o oară înainte de terminul plecării să se chitească și se fie așteptate de iubiții lor.

Fetele au jinit atunci sfat în care au protestat, că direcțiunea să le oprească de a avea întâlnire cu iubiții lor. Direcțiunea a rămas pe lângă hotărârea ei, iar fetele n'au cedat și s'au pus în grevă. Câteva fete s'au dus la lucru, dar majoritatea a făcut grevă trei luni de zile și Luni direcțiunea s'a învoit să dea ascultare dorințelor fetelor și să nu fie oprii feciorii de a le cerceta. În ziua primă fabrica a fost încunjurată de mulțime de tineri, cari au întimpinat pe idealele lor cu buchete de flori de bucurie, că au secerat așa mare isbândă.

Curs pentru învățatori necvalificați. Venerabilul Conzistor a decis deschiderea unui curs de vară pentru candidații de învățatori cari nu au în regulă cursurile pedagogice.

Cursul din chestiune se va începe la 12/25 Iunie c., și va dura șase săptămâni. Deschiderea cursului se face pendentă de condițiunea: să se însinue cel puțin 30 de reflectanți, cari să-și înainteze petițiunea *deadreptul Conzistorului din Arad, până la terminul 1/14 Maiu a. c.*, alăturând la petițiune următoarele documente: estras de botez, testimoniu de pe ultimul curs pe care l-a absolvat; atestat de conduită a vieții sale publice și private, precum și despre aceea, că dela absolvarea ultimului curs, unde și în ce calitate a petrecut timpul.

Acest certificat să fie vidimat de protopopul concernent.

Reflectanții la curs vor fi provăzuți cu locuință și vipt în alumneul diecezan și sub supraveghierea superiorităților institutului. Pentru această prevedere însă fiecare reflectant va trebui să solvească *anticipando* îndată la prezentare suma de 50 cor. pentru provădere precum și 20 cor. în didactru, îngrijindu-se fiecare pentru sine de vestmintele necesare de pat.

Reflectanții de după pregătirile ce le-au deja, vor fi împărțiți în două grupuri, a celor cu III—IV eventual cu mai puține cursuri.

După ascultarea cursului, fiecare va fi admis la examen din obiectele propuse în cursul ascultat, și va fi provăzut cu testimoniu de pe cursul, eventual cursurile pentru cari va presta examenul cu succes.

Întârziând careva cu însinuaerea până la terminul fixat ori nesatisfacând vr'unei dintre condițiunile de mai sus, nu va fi suscept, eventual nu va fi admis la examen.

Valoarea oleului de ficat de știucă de compoziție veche e scăzută din împrejurarea, că acest oleu e greu de mistuit. Aceste greutăți sunt acum delăturate prin *Emulsio scoțiană* ce e pregătită din natronhypophosphrit. Emulsio sco-

țiană e un medicament curat, ce se pregătește de cătră renumitul scott, și are efect foarte bun asupra celor bolnavi.

— „*Chestiunea de naționalitate*”, una dintre operele celebre ale baronului Eötvos József, va apărea peste câteva zile în românește, în traducerea îngrijită a dlui Sever Bocu, redactorul nostru responsabil. Cartea, frumos tipărită, va costa 2 coroane. Vom reveni.

Din viața conjugală. La tribunalul din Paris, în zilele trecute s'a petrecut un proces de divorț foarte interesant.

O femeie după o viață conjugală de douăzeci de ani a voit să se despartă de bărbatul său, căci acesta trăisă cu ea în mod brutal. Reprezentantul femeii a spus că dorința ei nu e nouă de oare-ce, ea a părăsit odată pe bărbatul său și numai atunci s'a învoit a mai trăi împreună cu el, dacă va subscrie un contract, ce va regula viața ior din viitor.

Iată acest contract:

1. Banii vor fi pe mâna mea (adecă a femeii) și nu voi fi îndatorată ați da samă de cheltuielile de peste zi. Din contră el e dator a raporta femeii despre cheltuieli e de peste zi.

2. Nu vei avea nici un amestec în obiceiurile mele. Așa voi apărea, cum voi voi, nimic să nu-ți pară scump, cu atât mai ales știind, că nu am obiceiul să prădez banii.

3. Prieteni și colegi nu primim, nici noi nu vom merge în vizită la nimeni, căci nu voesc să fiu obiectul gurilor rele, căci nici așa n'aș putea suferi, ca măcar prin un cuvânt necugetat să mă ofenseze cine-va. La teatru vom merge numai când vom putea face acest lux din banii nosiri, căci nu voesc să fiu îndatorată față de nimeni. La excursie numai în cazul, dacă nu ne vom certă pentru banii, ce costă omnibusul.

4. Pentru lucrurile din casă, am lipsă de jumătate zi, și să nu-mi faci imputări, că acesta e timp pierdut.

5. Pentru vizitele familiare să nu ne certăm. Dacă voești să-ți cercetezi pe mamă-ta, fă-o, dar nu pretinde să merg și eu, dacă nu sunt dispusă.

6. Pentru fata noastră ne-am certat de mai multe ori. De acum tu ai să-i porți grigea. Până ce eu ferb tu îi vei ajuta să rezolve temele.

Bărbatul, Camille, s'a învoit și a primit condițiile, dar în sfârșit s'a urit să fie ascultător și-a îmblatit bine nevasta. Pentru aceasta brutalitate a ridicat acum acuză nevasta și tribunalul a pus în curgere divorțul.

Invitare. Comitetul bisericei gr.-or. din Stremț vă invită cu toată onoarea la producțiunea teatrală împreună cu cântări și declamări ce să va țină Luni 2/16 Aprilie (a doua zi de Paști) 1906, în sala școlii din loc. Inceputul la 7½ ore seara.

Soartea emigrantului. Muncitorul în patria noastră n'are trecerea ce i-se cuvine.

În urma acestora el e nevoit să îndure multe neajunsuri și ca să scape de foame, e silit să-și părăsiască vatra părintească și să ia bățul pribegiei pentru a merge în America. Iși caută o patrie mai bună, unde munca lui e prețuită și unde poate să-și câștige pâinea de toate zilele.

Dar prin multe neajunsuri trebuie să treacă sârmanul muncitor până ce trebuie să-și părăsiască iubita lui patrie. Chiar la hotarele țării e batjocorit în modul cel mai barbar, în semn — poate — să-și aducă aminte de patria lui. Autoritățile din Fiume se port atât de necinstit față de emigranți încât te cuprinde revolta sufletească. Aceasta se adeverește și din următoarea epistolă:

Iubită soție! Iți fac cunoscut, că am ajuns în Fiume și gura nu e în stare a povesti, iar mâna a descrie, aceea brutalitate de care m'am împărțășit și mă împărțășesc aici.

De când am ajuns în Budapesta n'am știut că sunt emigrant, îndată m'au prins de urechi și împreună cu soții mei, m'au tratat ca pe o vită, cum se poartă față de mine nu se poate descrie.

Îndată ce am ajuns în Fiume au tratat cu noi în mod brutal. Vre-o patru mii de călători am fost tiscuiți în o sală murdară, unde nu aveam nici pe ce să ședem. La noi acasă și cotețul e mai curat. Mă iartă că nu ți-am scris din Buda-

pesta, dar mai bucuros aş fi stat în temniță decât să mă aflu în atare loc.

Dacă cineva pleacă spre America, numai prin Fiume să nu plece, ci mai bucuros rămână acasă. Aici ai numai să plătești, dar omul nu știe pentru ce se plătește. Deslușiri nu ți-se dau.

— **Din America. (Erie Pa)** ni se scrie:

Domnule Redactor! Vă rog să publicați următoarea întâmplare.

În orașul Erie Pa (Nord America) să fie Români cu băgare de seamă, să nu pășască ce am pățit noi. Și adevărat, anul trecut au peccat din Săliște patru oameni la America: Ioan Muntean, Ioan Gherghina, Ilie Aldia și Dumitru Racuciu, feciorul fostului preot din Săliște Nicolae Răcuciu.

Mare bucurie pe dânșii când ne am întâlnit aici de pe așa un drum. Au ajuns tocmai pe sfintele Sărbători ale Paștilor. Dar mai a'les călătoria care ținuse aproape o lună și a fost foarte primejdioasă. Așa o bucurie nespūsă aveau văzându-se că a scăpat de valurile Oceanului și au ajuns între mai mulți consăteni.

În ziua Paștilor am trecut cu toți și a doua zi iară, a treia zi de dimineață a plecat cu toți într-o fabrică de fer cu firma Merbel. Intraseră toți în sala de așteptare unde venia șeful fabricii deși luă oameni când aveă lipsă. Cu toate că au fost aproape 50 de oameni cari așteptau dintre toți numai pe Dumitru Răcuciu l'a oprit. Așa el au intrat în lucru și a lucrat până la ciasu patru sara, când se începe apoi tornatul ferului. Numitul în tornătorie s'a încălzit și a amețit și din amețială a căzut jos, ba l'au aruncat în apă, să se deștepte dar apa mai rău i-a făcut. Aproape toți eșiră din tornătorie, dar pe dânșu nu l-au văzut dintre Români nime. Tocmai târziu l'au zărit jos plin de apă, Dumitru Branga din Poiana și cunoscându-l l'a ridicat și cu mare greutate a putut să-l aducă până la gazdă; la ciasu opt sara și-a dat sufletul.

În acel timp am vorbit eu subsemnatul cu Dumitru Cristin, că atunci noaptea mergem pe la toți Români din acest orașiu să-i strângem ceva pentru înmormântare.

Gazda s'a dus însă și l'a înștiințat poliției. În ziua de Mercuri la ciasu 4 am lipsit dela lucru ca să-l petrecem, când tocmai la nouă sara să opresc cu o căruță murdară doi hingheri, întră în casă, îl pun în căruță dar n'au lăsat pe nime să meargă după el. Am pornit noi unii cu biciclete, alții pe jos alți cu trăsuri dar când ne-am apropiat unde să-l înmormânteze, ne au oprit, cu toate că acolo nu e cimitir. De aceea iubitori frați cari sunteți pe aceste locuri străine când se întâmplă așa ceva, păziți-vă, colectați și faceți ce puteți, să nu pățiți ca noi.

Nicolae Hașieganu.

— **Istoria unei cărți.** Din Londra se vestește: Biblioteca Bodbian din Oxford nu de mult a cumpărat un exemplar din manuscrisele prime a lui Shakespeare, manuscrise, ce au fost vândute tot de aceia societate ca ceva nefolositor pentru câți-va fileri. Acum a dat pentru acele manuscrise șeszeci mii de coroane. Cu aceasta ocaziune înșiră prețurile ce s-au dat pentru aceste manuscrise în peccursul anilor.

Prețul original a fost de douăzeci coroane, la 1787.200, la 1819, 2420, la 1865, 5000, la 1891, 8300, la 1899 34.000 la 1891, 34.400 și în sfârșit la 1906 60.000 coroane.

— **Necrolog.** Cu inima zdrobită de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietinelor și cunoșcuților, că prea iubitul nostru tată și unchiu *Ioan Vințelariu*, paroh gr.-or. român în Ocna-Sibiului, azi în 26 Martie v. (8 Aprilie st. n.) în al 61-lea al etății și după 36 ani de slujbă credincioasă la altarul Domnului, a trecut la cele eterne.

Rămășițele pământeste ale scumpului defunct se vor așeză spre odihnă vecinică, Marți în 28 Martie v. (10 Aprilie n.) a. c. la 2 oare d. a. în cimiterul bisericii gr. or. române din Ocna-superioară. — Odihnească în pace!

Ocna-Sibiului, la 26 Martie 1906. Emil și Ioan ca fii. Eugenie E. Vințelariu n. Moga, ca noră. Ilarie Triteanu și soția Cristina, Lazar Triteanu și soția Veturia n. Murășian, ca nepoți.

— **Glumă de April.** Francezii fac mult haz cu glumele de April, și în glumele lor joacă însemnat rol corespondențele și telegramele. O curioasă glumă de Aprilie a făcut o femeie parisiană

cu numele Redoy, a cărei bărbat era muncitor aplicat în o pivniță. Duminecă înainte de prânz adevărat în prima April, bărbatul era ocupat cu lucrurile sale din pivniță. Soția i-a telegrafat să vină imediat acasă, căci azi e prima April și i-a pregătit o mare surprindere. Redoy o vreme își spârgea capul, că ce poate fi aceasta surprindere, cu toate acestea și-a gătat lucrul mai înainte și numai la prânz s'a dus acasă. Când a intrat în chilie a văzut un lucru înspăimântător. Soția era spânzurată de cuiul de ce atârna lampa. Bărbatul nu înțelege ce-a determinat pe soția lui la așa glumă tragică.

— **Recordul divorțului.** Cel mai mare record în divorț l-a ajuns fără îndoială americanul Comptom, care s'a însurat de cinci ori și tot de atâtea ori a și divorțat.

Acum mai în urmă, a jurat a șeasa oară credință și anume unei femei, care i-a mai fost odată nevastă și de care a divorțat în 1885. În interval și femeia s'a mai cununat de cinci ori și tot de atâtea ori a și divorțat.

După douăzeci de ani de încercări au ajuns la convingerea, că totuși atunci a fost mai bine, când dânșii erau împreună și astfel au cerut din nou binecuvântarea cerului pentru o nouă legătură.

— **O plăcută surprindere de sfintele Paști** este fără îndoială o poliță de asigurare pe viață în favorul soției, a copiilor, a rudeniilor, sau pentru amici, la cari ține tot omul de bine.

Și pentru donațiuni filantropice, la biserici, școli etc. prin o asigurare a vieții se poate ajunge pe calea cea mai ușoară la un capital respectabil. În privința aceasta atragem atențiunea onoraților cetitori, recomandând institutul de asigurare «Transilvania» din Sibiu.

— **Magazin de stofă de fabrică, Leichner și Fleischer,** Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3'30—4'40—6'60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros probe. *Leichner și Fleischer,* Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

— **Wolf J.,** pantofar de ghete femeiești și bărbătești. Arad, strada Weitzer (palatul minorilor).

— **Vin de deal** din Ghioroc, calitate escelentă, din anul 1905 (alb, se expediază, le cerere, dela cantitatea de 30 de litri în sus, cu preț de 40 fil. litrul. A se adresă, dnei S. Secula, Arad, str. Teleki 24.

BIBLIOGRAFIE.

Sub tiparul tipografiei archidiecezane din Sibiu a apărut Biblioteca Despărțământului Sibiu al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român. Nr. 2. Un capitol din Istoria ziaristicii românești ardeleni, George Barițiu, de Dr. Ioan Lupaș.

În tipografia «Carmen» Petru P. Barițiu din Cluj, Predici s'au învățături la toate duminecele și sărbătorile anului culese de Petru Maior de Dicio-Sân-Mărtin. Editate acum întâi dată cu litere latinești, de Dr. Elie Dăianu, paroh și protopop. Partea II. Cuprinzând predicile: Din ziua Paștilor până la Dum. I. după Rusalii. Prețul 1 coroață.

Economie.

Arad, 11 Aprilie 1906.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 10 April.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100-clgr.)	16'63—16'64
Secară pe Aprilie	13'50—13'52
Orz pe Aprilie	15'90—15'92
Cucuruz pe Mai	13'48—13'50
Grâu de toamnă pe 1906	16'62—16'64

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16'62—16'64
Secară pe Aprilie	13'38—13'40
Ovăs pe Aprilie	15'48—15'50
Cucuruz pe Mai	13'36—13'38
Grâu de toamnă pe 1906	16'58—16'60

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 73—100 klgr.	Cor. 15'50—15'60
79—100 "	
Secară: 100 "	12'20—12'30
Orz: 100 "	13'50—13'60
Ovăs mercantil 100 klgr.	14'10—14'20
cernut 100 klgr.	13'30—13'30
Cucuruz nou 100 "	13'20—13'30
vechiu 100 klgr.	

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158—
mic	160—
brut mare	156—
mic	158—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Lucrători de tâmplărie (măsari)

se caută de subsemnatul. Orele de lucru sunt dela 6—6 cu 1 $\frac{1}{2}$ oră repaus de masă. Român și germân preferați atelierul de tâmplărie, mobilă și construcțiuni alui

FRANZ EITEL.

(România)

Râmnic-Vâlcea.

SALON

și cozmecic

pentru îngrijirea frumuseței!

Unde tot felul de defecte de frumusețe, până chiar și fețele cele mai sbârcite, după metoda cea mai nouă, le lecuiește

Mme GYÖRI

Arad, Piața Szabadság, Nro. 18, Curtea a II-a. Strada Huszinger 2., etagiul I.

COMPACTORIE mi-am deschis pe Weitzer János-uteza 17 sz. conform

pretențiilor celor mai moderne — și, cu onoare aduc la cunoștința on. p. t. publică că efectuez în atelier tot ce se atinge de bransa mea, — trainic, plăcut și în schimbul fineței iau prețuri în adevăr moderate. Pregătesc de asemenea pe prețuri ieftine inscripții aurii și argintii pe coroane și buchete.

Cu stimă: **Szalkai Oszkár**

La administrația „Tribunei” să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma” de Răssu Ștrianu	Cor. 2.—	plus 10 fil. porte
„Povestiri și schițe” de S. Secula	1.—	5 " "
„Nuvele” de Emil Zola	Cor. 0'40	5 " "
„Școlarul declamator”	" 0'50	5 " "
„Stropi de roață”	" 1.—	10 " "
„Aur” Const. Hodoș	" 1.50	10 " "
„Telegrama” farză în 8 acte	" 0'80	3 " "
„Amicul Poporului” T. Vuiculescu,	1—	10 " "

Prăvălia de delicatose, băcanie, vin, ceai, șampanie, rum, ape minerale și sălbătăciuni - a lui

Dürr Gusztáv

ARAD — vis-à-vis cu Casa orașului.
N-ru de telefon 118.

Isi recomandă cele mai proaspete delicatose cu prețurile cele mai ieftine și serviciul cel mai curat.

Curmale detot felul și Prune de compot.
Struguri proaspeți de Malaga.
Smochine de Sultan și Smyrna și Fructe candirate.

Migdale de dessert cu coaje de hârtie.
Prăjituri proaspete de ceai.

Pești marinați și în paiț. HERINGI proaspete de Marea Ostică. SARDINE de tot felul.

CAȘURI de Ementhal, Groi, Gorgonzola, Strachino, Imperial și multe alte.

CARNĂRII

CONSERVE — — LEGUME
Rumurile cele mai excelente.

Mare asortiment în Ceai de China și Rusia.
Magazin de vinuri de șampanie de Hubert

„GENTRY-CLUB”
Casină, Törley și a renumitelor șampanii franceze Mumm Reims.

Cele mai bune calități cu comandă directă de

CAFEA

de Jamaica, Cuba, Ceylon, Iava-aur și Mocca.

Excelentă Cafea prăjită de PALERMO care la gust și aromă e fără pereche, în pachete originale de câte 1,2 kgr. 2 cor. și 20 fl.

Asortiment colosal de bogat în tot felul de

zaharicale diferite

aranjate
în cutii de lux, și — măsurate.

E și în interesul D-Tale!

Dacă voești se cumperi, nu întârziă de a cerceta

magazinul
de stofe de haine pentru femei

HEGEDÜS ÁRMIN

care acum e sortat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neintrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

Prețurile articolilor de reclam:

Un blous la modă foarte frumos și **o stofă pentru haine** mtrul **33 cr.**

Ombreé stofă pentru blous elegant și fin, regele sezonului mtrul **65 cr.**

Ce nime n'are, o plapoma brilliantină pentru două persoane, până acum **4 fl.**, acum **2.95 cr.**

Magazinul meu de stofă din patrie e de ajuns penru întreag comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 cmtri de stofă se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere sprijinul on. public cu stimă

HEGEDÜS ÁRMIN

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

Rog a privi galantarul vânăt!

Fiecare cumpere apă minerală numai „Répáti” și să bea cel ce vrea se ajungă viață lungă și și d'acea pentru că face de prisos multe ape minerale austriace și străine.

„Répáti”

Isvorește din pământ săeniese, într'o curățenie ideală lipsită de bacile și conținând cu îmbelșugare fier.

Répáti, apă acră și univorsală este de un efect învierător și vindecător se folosește cu uimitor rezultat mai ales împotriva tusei răgușelii, stomacului, rărunehilor, ficatului și a boalelor de intestire precum și la boalele urinei, apoi contra reumatismului, anemiei și împotriva boalelor de pept și organelor de respirație și mistaire.

Cu **Répáti**, este o apă foarte plăcută și de un efect oate că vindecător admirabil este foarte ieftină, drept-aceea fiecare care-și prețuește sănătatea, ca beutură de toate zilele, goală cu vin ori cu lapte să o folosească.

Répáti, se poate căpăta în ori care prăvălie de coloniale și se expediază și la casa particulară.

Magazin exclusiv pentru Arad și ținut la

BOROS LAJOS

magazin și locuință: ÁRPÁD-TÉR No. 5.

La cumpărătorii din ținutul Aradului, la o comandă cel puțin de o ladă (50 de sticle) espediția la gara din Arad se face gratuit.

DIN SĂCUI ME.

APĂ MINERALĂ DIN PATRIE.

Pentru vinderea în comisiune a

Marelui magazin de asortimente de sticlă

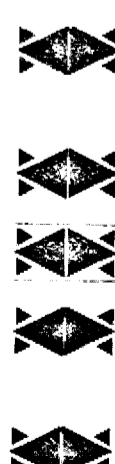
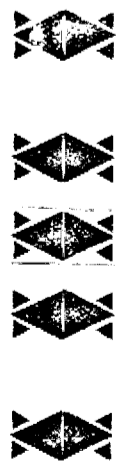
de porcelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de mase și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpaca și nickel, decourii pentru odăi și mese, acomodare pentru aranjamente casnice, începând dela calitatea cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămănător de convenabile.

Toate acestea, se vînd pe prețuri foarte moderate — în prăvălia mea, situată pe

Szabadság-tér 21.

■ Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie. ■

Cu stimă: **Klohs Adolf.**

LANTOS JÓZSEF

(LICHTENSTEIN)

fost aplicat 15 ani în prăvălie din loc a

FRAȚILOR LENGYEL

a aduce la cunoștința onoratului public din loc și provincie, că în decursul săptămânii va deschide în Arad, strada Andrassy nr. 20 (în palatul Fischer Eliz)

O prăvălie pentru stofe.

Deci cumpărători, cari se vor provoca la acestea publicațiune, vor avea favor de 5%.

Kern și Petrovici

comersant de mărfuri coloniale, vin, șampanie, rum, ape minerale și cărnuri de vînat

Oradea-mare, Strada principală

(vis-à-vis de firma Huzella M.)

„La crucea de aur“.

Recomandă marele lor deposit de mărfuri, într'altel:

CAFEA

deadreptul importantă și anume: SANTOS, SANTOS MARGELATĂ, MENADO, COSTARICO, MEXICO, MOCCA, CUBA, CEYLON și CEYLON MARGELATĂ.

Cafea prăjită, o calitate specială și măcinată. Zahăr pătrat și întreg în calitatea cea mai bună. Orez italian, japonez și indigen. Chocoladă și cacao de Suchard și alte renumite firme. Faină în prețul cel mai estin. Oleu de masă verde original francez din Nizza, Lombese cea mai bună calitate ce există. Lumini de masă și biserică «Milly», «Apollo» și «Flora» în toate mărimile.

Cognac și liqueruri în calitate bună și veritabilă. Vin vechi de Magyarad, de Meneș, Tokaj, Malaga, Madeira și Achaia. — Șampană de tot feluri. — Ape minerale, mare sortiment.

Brânză de Liptó și săcuiască, precum și cașiu de Ementhal, Groi, Gorgonzola, Trappe-Roquefort, Eidam și mai multe soiuri.

Pești sardine, păstravi și etc. în oleu, mai departe pești afumați și marinați.

Mare asortiment de onă de Paști de zahăr și șocoladă, zăhărele de tot felul.

I. G. EREMIE

prăvălie de delicatose în Brașov.

Oferează următoarele

articole pentru post:

Iere roși, moi, I-a calitate	1 Klgr.	2-20 flor.
» » tescuite	1	1-10 »
» » negre, Caviar, moi, I-a calit.	1	15.— »
» » » Caviar, II-a calit.	1	10.— »
Masline mari de Vollo	1	—68 »
» Trille, mijlocii	1	—44 »
» Halva, I-a calitate	1	—90 »

ȘI BRÂNZETURILE URMĂTOARE:

Ementhaler, I-a calitate	1 Klgr.	1-25 flor.
Cascaval	1	—75 »
Brânză în salamuri	1	—80 »
» de burduf, I-a calitate	1	—75 »
» » » II-a	1	—50 »

și tot felul de brânzeturi, precum și conserve de Hunari

și cel mai mare depozit de Portocale (Orange) și carfiol

din Italia — — — — — Pachetarea franco

Peste proaspătă!

Somn, Salau, coșă, scumbii proaspete în fiecare zi.

Se primește un ucenic, care a cercetat cel puțin 2 clase gimnaziale sau reale.

Cu stimă: **I. G. Eremie.**

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad. — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunind de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austro-ungaria, Germania și America o o

am aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public

o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o

din material de prima clasă și pe lângă pro-

o—o—o țurile cele mai avantajoase. o—o—o

In special fabric. diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagare și țiglarii miel și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinarilor sus numite.

Procur. mijlocind preferințele cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzină, petrolu, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit

o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

Contra anemiei și nervosității

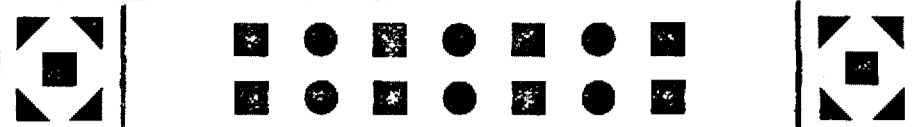
cea mai bună influență are

Vinul ferat chinaal farmacistului
Rozsnyay
Mátyás.

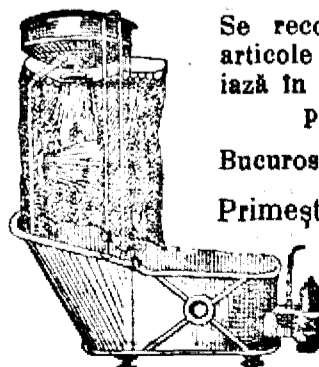
Prețul unei sticle e de 3 cor. 50 fil.

Contra căderii păruluiare cea mai
bună influență**Spiritul de păr al lui Rozsnyay**care în scurtă vreme delătură mătreața și căderea
părului; apără părul de rupere și-i dă o strălucire
mătăsoasă. Prețul unei sticle e de 1 cor. și 50 fil.**Sirop pentru copii, contra tusei**Leac admirabil pentru copii mici.
Sticla: 60 filer.Toate aceste medicamente se capătă
în stare veritabilă, la spîțaria lui**ROZSNYAY Mátyás, Arad.****Szabadság-tér.****RESTAURANTUL
TÓTH ENDRE**Am onoare a atrage atențiunea p. t. pu-
blicului asupra fostului restaurant**KASS**acum preluat de mine și remaniat după cele
mai moderne cerințe.Cele mai fine și mai bune băuturi, precum
vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.**Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.**000 Seară de seară muzica cea mai
bună dilectează pe oaspeții mei. 000Serviciu prompt, curat 000 Abonamente se fac cu
și conștientos. prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restauratler.**PREDARE DE CAFENEA.**

Cu onoare aduc la cunoștința marelui public că am cumpărat

Cafeneaua „Korona“și din nou aranjată o voi deschide **Duminică în 25 l. c.**
în mod sărbătoresc. Pentru un serviciu prompt și iute, —
pentru curățenie perfectă și beuturi bune și curate, garantez.Cerând bine-voitorul sprljin
semnez, cu deosebită stimă: **STEFANOVICS MIHÁLY.****Farmacia „la Sta Troiță“****NĂGELE ANTAL****TIMIȘOARA, Gyárváros, Főutca nr. 44.****Crema**
 „Helén“ pentru față și mâni. Înlătură pistruile, petele de ficat și
tot felul de necurățenii de piele.
Se folosește seara înainte de culcare.**1 borcan mare — — 1 coroană**
1 borcan (de probă) — 60 filer
1 săpun — — 80 filer
1 cutie pudră „Helén“ — 1 cor.
1 sticlă apă de sătat — 1 cor.**Hannauer Mihály**Tinicler de edificii și obiecte de lux. — în Arad, pe strada
Deák Ferencz No. 24. (Îngă biserica reformată)Se recomandă cu executarea a tot felul de
articole în bransa aceasta, pe cari le efectu-
iază în modul cel mai prompt și pe lângă
prețurile cele mai ieftin posibile.

Bucuros servește cu preliminări de spese.

Primește acoperiri de turnuri de biserici,
acoperiri de case, etc., și tot
felul de confecțiuni și repara-
țiuni de tinichea.

Se caută un învățacel.

— URMAȘII LUI KUBÁT —

✻ **Văduva Kubát Antalné** ✻
A R A D

Fabrică de perii și pensule

Strada Weitzer János (Palatul Minorilor)
Atelierul: Strada Angyal Nr. 28.

Magazin de perii și pensule de cele mai bune calități.
Fabricare de tot felul de articole în bransa aceasta.

Sirupul carpatian pentru pept al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuințează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiindcă are deosebită influență asupra singelui și formării oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la
spităria lui

Barcsay Károly

■ Szeged, Széchenyi-tér 12. ■

Frații Kriser

TIMIȘOARA

URI-uteza nr. 6. — Telefon nr. 765.

Intreprindere de iluminare cu acetylen.

Puteri de specialitate — bărbați cvalificați.

Magazinul fabricel Landeck Carbide Ungaria de sud.

Efectuește ori-ce lucruri ce se țin de bransa aceasta, precum :

● ● **scălzi și apaducte** ● ●

în modul cel mai prompt,
pe lângă prețuri moderate.

Magazin stabil în forma constătore din acetylen,
ca sticle, candelabre, flacări, etc.

Tot felul de mașini economice, ca:

TRIUMPH III,

mașină de sămănat cu dinți cu păreche sau fără păreche.

Se caută vinzători!

MANYUTCZ IOAN

PĂLĂRIER

STRADA HUNYADI — Nro. 1.

Recomandă bogatul său magazin în pălării gata.

Tot așa primește spre efectuare ori-ce
lucrare ce se ține de această bransa.

Curățiri, reparări, vopsiri de pălării și comande din
provincie, se execută prompt și estin.

Cu stimă:

IOAN MANYUTCZ

Bogat asortiment de lămpi de casă și candelabre.

Prăvălie: **Andrássy-tér**
: : : No. 13.
Palatul minorților. No. telefon 838.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

KOHN JÓZSEF

A R A D

Atelier: **Bathyány-u.**
: : : No. 23.
Casa proprie. — No. telefonului 321.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

— **Lumina nouă!** — **Noutate!** — **Lumina nouă!** —

Pe teren gazopiric
cel mai bun succes
l-a avut până acum

lampa mercediană

la care luminarea a 75 de luminări, costă mai puțin decât lampa cu petrolen 20" și care poate fi aplicată la ori ce candelabru ori lampă de masă; prin ceea-ce cu 30% avem luminat mai frumos și 50% cruțare de petrolen. Recomand aceasta în atenția cafegiilor, birtașilor, cancelariilor celor cu afaceri și privaților.

Singurul magazin e al meu, unde răspund punctual și efectueșc orice comandă.

Cu stimă: **Kohn József.**

Mare magazin de ustensilă și articole casnice.

Cel mai bun loc de cumpărat

TEA rusească

veritabilă

de China și Caravan în pachete originale măsurate.

Rum Jamaika

diferite soiuri veritabile
în sticle proprii se pot găsi

la drogueria și parfumeria lui

Vojtek és Weisz

ARAD

5 Cor. și . mai ..mult..
pe . zi !

Societatea de cioraperie de casă.

Se caută persoane de ambele sexe, la mașina noastră. Lucru simplu și lute, — pentru întreg anul acasă. Nu se cere nici o cunoștință de mai înainte. Depărtarea nu are a face. Lucrul îl cumpărăm noi.

Societatea de mașini pentru cioraperie pentru lucrat acasă.

THOS. H. WHITTICK & Co.,

Budapest, IV. Havas utca 3-365.

PRAG, Petersplatz 7,-365.

PREDARE DE HOTEL

Am onoare a aduce la cunoștința publicului, că am cumpărat pe strada Halász No. 41.

Hotelul intitulat „Porumbul alb“

și îl voi conduce pe mai departe sub îngrijirea mea proprie. Mai departe voi îngriji de beuturi și mâncări bune și alese, și de un serviciu pe deplin mulțumitor. Cerând sprijinul marelui public, sunt cu stimă

BARDÓCZ ÖDÖN, hotelier.

Berger Gyula

— farmacia
„la Sta Elisabeta“
— ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermatic »Sf. Elisabeta« cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pistriilor ca mijloc de înfrumusețare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 fileri.

Pudră »Sf. Elisabeta« (roza) articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 fileri.

Apa de dinți »Sf. Elisabeta« recomandabil în special celor cu dinți răi. Rumenește gura, întărește gingiile, sistează durerea de dinți și oprește stricarea dinților: — un flacon 90 fil.

Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta« Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Leac contra reumei și răcelei »Sf. Elisabeta« Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ea și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirt pentru păr »Sf. Elisabeta« Sistează căderea părului și formarea de mătreacă o împiedecă radical. — Prețuri: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta« contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — O cutie 80 fileri.

Eter pentru bățături. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ee bătucire a pielii, ori bățături. O sticlă e de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bățături. — O sticlă 70 fileri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“

Recomandă specialitatea feul ca din magazin și admirabilele rite: bandage și diferite preparate, sale

Cremă de lăcrămioare: preparat superb, delătură pistrii, sgrăbunțe, spuse, sbircituri și necurătenii de pe față. Flacon 1 cor.

Spăpun de cremă de lăcrămioare: articol colonial care combinat cu crema, rumenește și susține frumusețea feței. Buc. 70 fil.

Pudră de lăcrămioare: pregătită din materii cu totul nesticăcioase — care împrumută feții o culoare foarte placută iară ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.

Prafu de dinți a lui Dr. Kabdebó: ajutoră frumusețea dinților foarte și în urma compoziției bune nu atacă smalțul dinților. O cutie 1 cor. 60 fileri.

Fluid stomatic Salicyl: folosește mult la întărirea gingiilor, alungă mirosul neplăcut al gurei și împiedecă stricarea dinților. Alifie »Coroană« pentru față, 70 fil., 1.40, 1.68 fil. Săpun »Coroană«, buc. 80 fil. Spirt pentru păr, sticla 2 cor. Alifie contra ochiurilor de găină, sticla 70 fil. Apa de gură și prafu de dinți »Papp« 1.60 fil și 1.20 fil. Regeneratorul părului, sticla 1 cor.

Preparatele se capătă totdeauna proaspete — la **Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“** colțul dela András-sy-tér și Petőfi-u. Arad.

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherceg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sale de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ține, pe cari le are în deposit

mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mână și fabrică la îngrădit de grădini, grădiul publice, curți de galțe și păduri cu vinat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delucării de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de mlne, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de piv-

nițe și magazine de grânțe. Apărătoare de scintel la locomotive, mori și coșuri de fabrici. Somiere elastic, de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, cari în privința ușurintei de a se ține curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din aceasta branșe — — cu prețuri din cele mai moderate.

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI

„TRIBUNA“

Str. Deák Ferencz nr. 20

EDITURĂ PROPRIE

FOI PERIODICE

PROGRAME

BILETE DE CUNUNIE
dupa dorinta și fa colorz

ADRESE

BILETE DE ÎNTRARE

CĂRȚI DE VISITA
diferite formate

MENU

PLICURİ CU FIRMA

OBLIGAȚIUNI

EDITURĂ PROPRIE

INVITĂRI

BILETE DE LOGODNĂ
dupa dorinta și fa colorz

BILANȚURI

ANUNȚURI FUNEBRALE

• **Tot felul de lucrări tipografice**

atingătoare de această branșă

• **Diferite tipărituri pentru bănci**

COMANDELE PRIMITE SĂ EFECTUEȘTE PROMPT ȘI CONȘCINȚIOS.

• **Prețuri moderate!**

PREȚ-CURRENTURI
in cert-see limbi

NOTE

STATUTE • LIBELE

CIRCULARE

CĂRȚI IN COMISIUNI